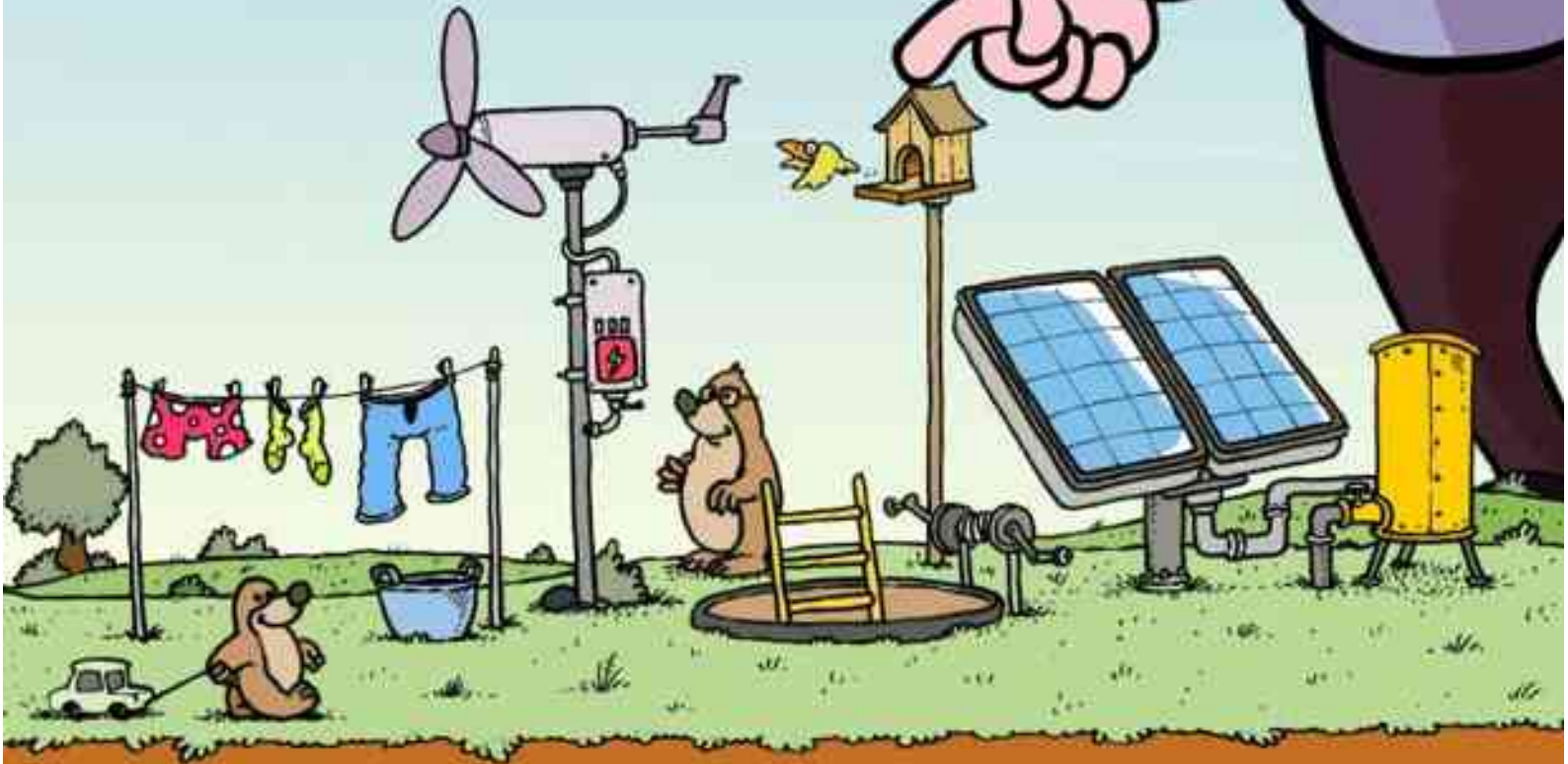

tmmob
makina mühendisleri odası
samsun şubesi

ENERJİYİ VERİMLİ KULLANABİLMEK

BU BROŞÜR SAMSUN İL ÖZEL İDARESİ
TARAFINDAN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN
"ENERJİYİ VERİMLİ KULLANABİLMEK"
PROJESİNDE KULLANILMAK İÇİN
BASTIRILMIŞTIR.

tmmob
makina mühendisleri odası
samsun şubesi

HAZIRLAYAN
KARIKATÜRİST
ERDOĞAN ORUÇ

ÖNSÖZ

Sevgili çocuklar,

Enerji verimliliği, standart ve kaliteyi düşürmeden enerji tüketimini azaltarak enerjiyi etkin ve tasarruflu kullanmaktır.

Isıtma, aydınlatma ve ulaşım ihtiyaçlarımızı karşılarken, elektrikli ev eşyalarımızı kullanırken, kısacası günlük yaşantımızın her safhasında enerjiyi verimli kullanmak suretiyle, ihtiyaçlarımızdan kısıtlama yapmadan aile bütçesine, ülke ekonomisine ve çevremizin korunmasına katkı sağlamamız mümkündür.

Binalarımızda alacağımız bazı önlemler ve enerji tüketim alışkanlıklarımızdaki küçük değişiklikler bizlere çok şeyler kazandıracığından dolayı büyüklerinizi uyarınız.

Bu bilgilendirme kitapçığı sizlerin geleceği için Makina Mühendisleri Odası Samsun Şube Yönetim Kurulu tarafından hazırlanmıştır.

Verimli ve sağlıklı günler dileğimizle.

Makina Mühendisleri Odası
Samsun Şube Yönetim Kurulu

Geleceğin büyükleri,

Enerji günlük yaşamımızda, çalışmalarımızda en çok gereksinim duyduğumuz maddelerin başında gelmektedir.

Isınmamızı, aydınlatmamızı, ulaşımımızı kısacası yaşamımızın büyük bir bölümünü enerji olmaksızın devam ettirebilmemiz mümkün değildir.

Ülkemiz enerji ihtiyacının büyük bir bölümünü yurt dışından satın almakta ve bütçemizin büyük bir bölümünü buna ayırmaktadır. Diğer yandan ise enerji tüketiminin verimli ve yanlış planlanmasından dolayı Dünyamız kirlenmekte, iklim değişiklikleri yaşanmaktadır.

Enerjiye olan ihtiyacımız, bu ihtiyaç için harcadığımız bütçe ve Dünyamızın doğal yapısının bozulmaya başladığını dikkate aldığımızda enerjiyi verimli kullanabilmek bir vatandaşlık görevidir.

Makina Mühendisleri Odası Samsun Şubesi ve İl Milli Eğitim Müdürlüğümüz ile sizlere yönelik hazırlamış olduğumuz "Enerjiyi Verimli Kullanabilmek Projesi" ile sizlerin enerji ve enerji kullanımı konularında bilincinizin artırılmasını hedeflemekteyiz.

Temiz bir Dünya ve Güçlü bir Türkiye için enerjiyi verimli kullanalım, kullanılmasını sağlayalım.

Hüseyin AKSOY
Samsun Valisi

İÇİNDEKİLER

*Enerji Verimliliği Nedir ?

Niçin Enerjiyi Verimli Kullanmalıyız

*Başlangıç

*Isı Yalıtımı

*Aydınlatma

*Elektrikli Ev Aletleri

*Su Tüketimi

*Ulaşım

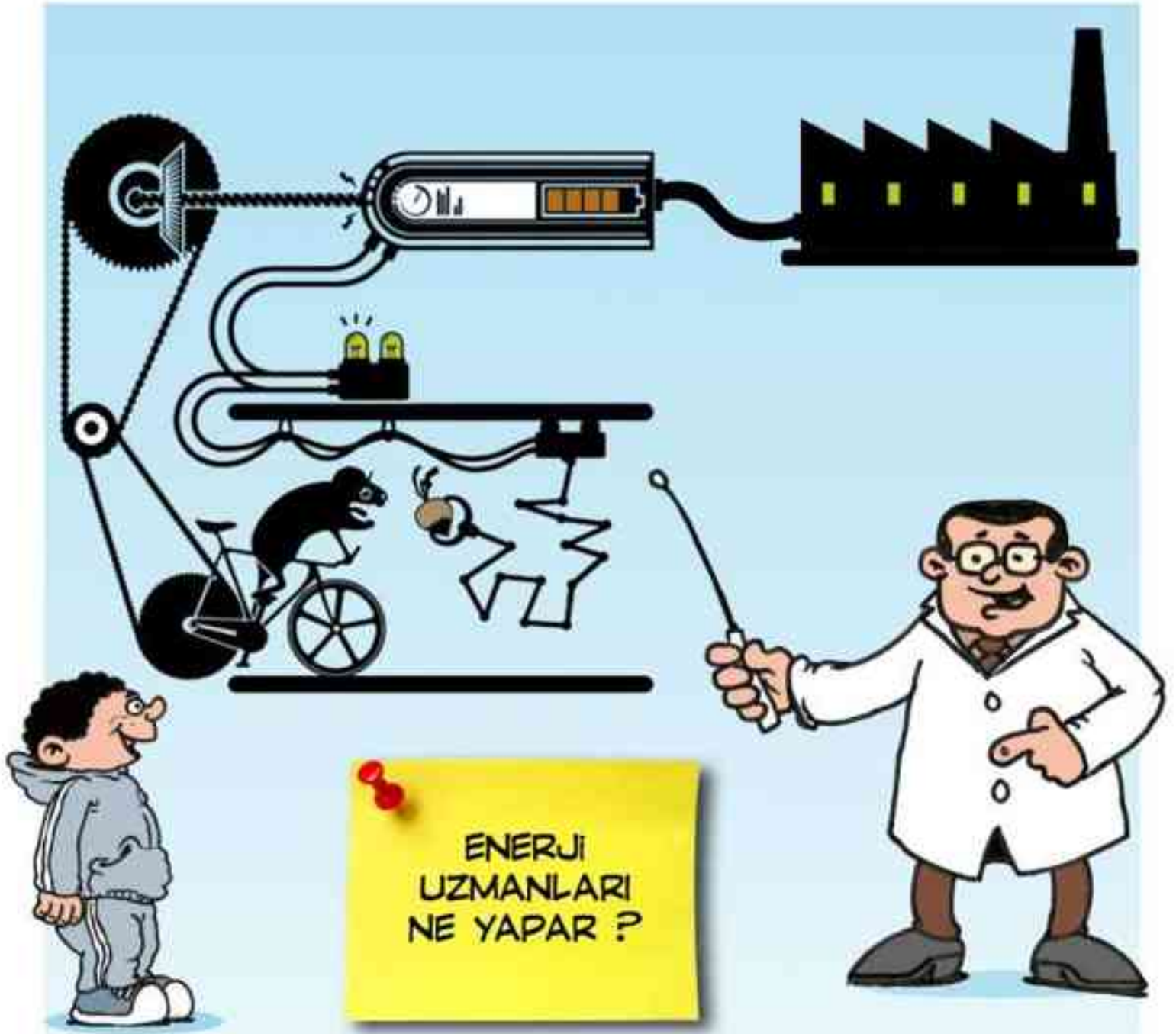
ENERJİ VERİMLİLİĞİ NEDİR ?

Enerji verimliliği, binalarda yaşam standardı ve hizmet kalitesinin, endüstriyel işletmelerde ise üretim kalitesi ve miktarının düşüşüne yol açmadan, birim hizmet veya ürün miktarı başına enerji tüketiminin azaltılmasıdır.

Isıtma, aydınlatma ve ulaşım ihtiyaçlarımızı karşılarken, elektrikli ev eşyalarımızı kullanırken, kısaca günlük yaşantımızın her safhasında enerjiyi verimli kullanmak suretiyle, ihtiyaçlarımızdan kısıtlama yapmadan aile bütçesine, ülke ekonomisine ve çevremizin korunmasına katkı sağlamanız mümkündür.

NİÇİN ENERJİYİ VERİMLİ KULLANMALIYIZ

- * En önemli enerji kaynağı olan petrol ve kömür gibi fosil yakıtlar hızla tükeniyor.
- * Enerji üretim ve tüketim süreçlerinde ortaya çıkan sera gazı emisyonları küresel ısınma ve iklim değişikliğinin en önemli nedenleri arasındadır.
- * Kullandığımız enerjinin %70'ini yurtdışından döviz ödeyerek satın alıyoruz.
- * Evimizde ve ulaşımda tükettiğimiz enerjinin faturası aile bütçemizin en önemli kalemlerindedir.
- * Enerji faturalarımızı düşürmek ve aile ekonomisine katkıda bulunmak, ülkemizin enerjide dışa bağımlılığını azaltmak ve gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmak için enerjiyi verimli kullanalım.
- * Binalarımızda alacağımız bazı önlemler ve enerji tüketim alışkanlıklarımızdaki küçük değişiklikler bizlere çok şeyler kazandıracaktır

ENERJİ
UZMANLARI
NE YAPAR ?

Enerji Uzmanları , enerjinin yeterli, kaliteli, sürekli , düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması için görev yapan çalışanlara verilen ünvanıdır.

**"ARTIK HAYATIMIZDA
ENERJİ UZMANLARI
VAR"**

CAN
HESAPLARIMA GÖRE
ELİMDEKİ AMPULÜ
KULLANMALISIN..
BU SENİN ODAN İÇİN
YETERLİ , KALİTELİ AYNİ
ZAMANDA DA DÜŞÜK
MALİYETLİ BİR
AYDINLATMA SAĞLAR

HAKLISIN
UZMAN
AMCA

Aylık faturalarınızı toplayın. Elektrik ve gaz faturalarınızı ayırın ve en yüksek gider kısmını belirleyin. Tasarruf planınızı buna göre ayarlayın.

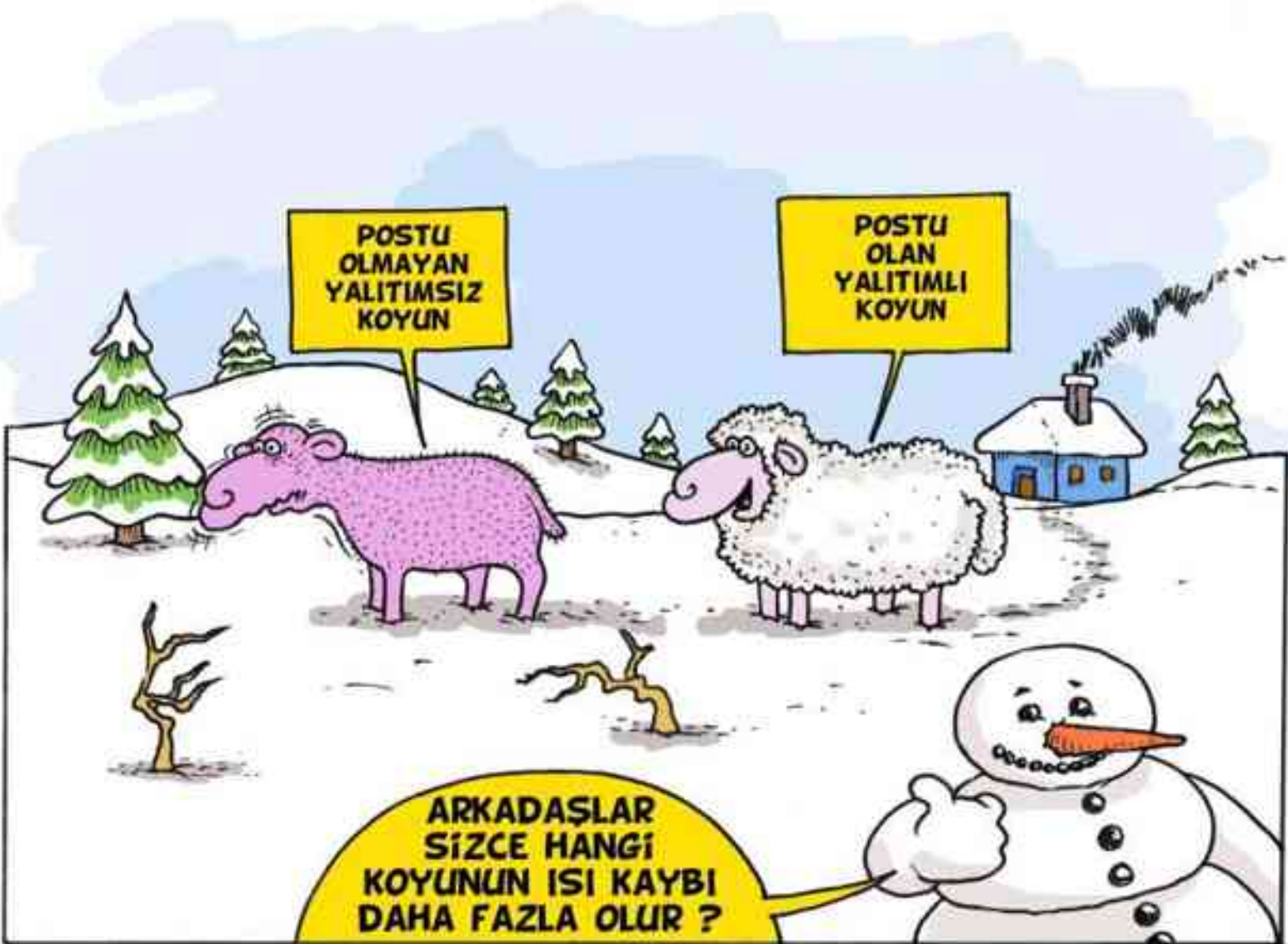

ISI
YALITIMI

Evinizde ISI YALITIMI VAR MI ?

Binalarda ısı yalıtımı sayesinde % 50'ye varan enerji tasarrufu sağlayabilirsiniz. ısı yalıtımı olmayan binalar ise kışın ısınmakta, yazın ise soğumakta güçlük çeker.

Ülkemizde kullanılan enerjinin $\frac{34}{100}$ 'ü binalarımız için harcanmaktadır. Yalıtım yaparak bu oranı düşürebiliriz.

Yalıtım sayesinde daha az yakıt tüketiriz bu sayede atmosferimize daha az zararlı gaz salımı gerçekleştiririz.

Yalıtım yaparken doğru malzemeyi seçmek sonuç verir.

Yalıtım bantları,contalar, silikon v.b. yardımcı malzemelerle hava sızıntısı önlenabilir.

Tek camlı pencereye oranla çift camlı pencerelerin ısı kaybı yarıyarıya daha düşüktür.

Evimizde Termostatik Vana Kullanalım
Termostatik vana yakıt tasarrufu sağlar.
Isıyı otomatik ayarladığı için dengeli ısınma sağlar , kombinizin daha fazla çalışarak yıpranmasının önüne geçer.

AYDINLATMA

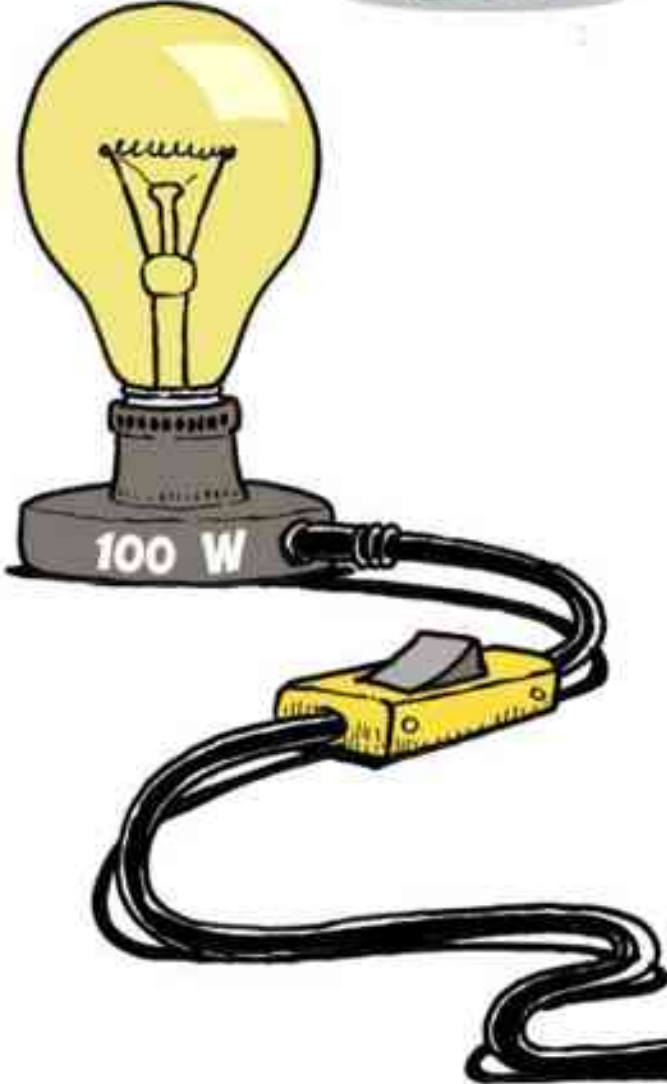

100 W'lık Akkor Flamanlı lamba yerine 20 W'lık Kompakt Floresan lamba kullan $\times 80$ daha az enerji harca.

AKKOR
FLAMANLI
LAMBA

KOMPAKT
FLORESAN
LAMBA

Kış aylarında gün ışığından mümkün olduğunca faydalanın
Odaları doğal aydınlık avantajını daha iyi kullanacak şekilde düzenleyin

Daha fazla ışığa
ihtiyaç duyan
bölümlerde çok sayıda
düşük güçlü lamba yerine,
daha yüksek güçlü
tek bir lamba
kullanın.

NERİMAN
ELEKTRİK SAATI
ÇILDIRDI...ARTIK
EVİMİZDEKİ AKKOR
LAMBALARI SÖKÜP
YERLERİNE DAHA AZ
ENERJİ HARCAYAN
FLORESAN LAMBALARI
TAKMAMIZIN
ZAMANI GELDİ

Ders çalışırken veya kitap okurken tüm ışıkları yakmak yerine küçük bir lamba kullanın

Odadan ayrılırken lambaları kapatın

Aile bireylerinin odadan ayrılırken lambaları

kapatmalarını

hatırlatacak notlar konulması faydalı

olacaktır.

ELEKTRIKLİ EV ALETLERİ

BAYIM
BENİDE ALIRMISINIZ
BENDE A SINIFI
BİR KÖPEĞİM...
DİĞER KÖPEKLERE
ORANLA %50 DAHA AZ
KÖPEK MAMASI
TÜKETİYORUM.

Elektrikli ev aleti alırken aletin verimlilik sınıfına ve enerji tüketim değerlerine dikkat ediniz.

Daha az elektrik faturasası ödemek için "A" sınıfı enerji etiketli cihazları tercih edelim
"A" sınıfı olan bir buzdolabı
"D" sınıfı olan bir buzdolabına oranla %45 daha az enerji harcar.

Enerji	
Üretici Model	Buzdolabı Logo
Çok Verimli A B C D E F G Az Verimli	A
Enerji Tüketimi kWh/yıl (Diğer standart deney sonuçlarına göre) Gerçek kullanım oluşturan ortam ve nemle kullanımına bağlıdır.	XYZ
Taze Gıda Bölmesi Hacmi (litre) Dondurulmuş Gıda Bölmesi Hacmi (litre)	xyz xyz [Energy Star Logo]
Ölçütürü: (See Gost) Düzeyi	XZ

Saç kurutma makinaları çok ciddi elektrik tüketmektedir.

Saç kurutma makinasının 15 dakika çalışması 75 wattlık bir lambanın 3 saat boyunca yanmasına eş değerdir.

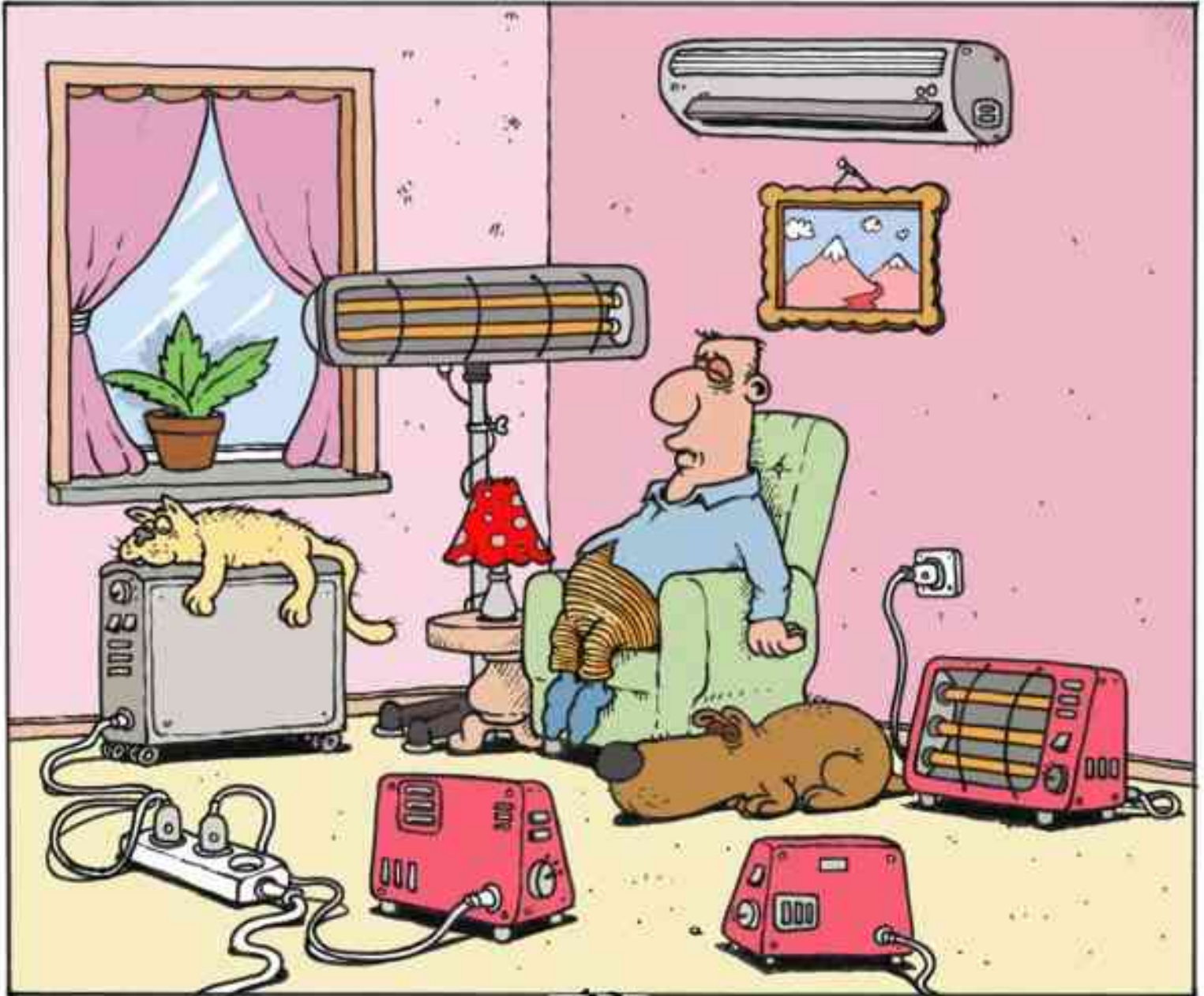
Saçlarımızı kurutma öncesinde havluyla kurulamalıyız.

saç kurutma makinasını düşük sıcaklık ayarında kullanalım.

ISINMAK İÇİN ELEKTRİKLİ ISITICILARI VE KLİMALARI MÜMKÜN OLDUĞUNCA AZ KULLANALIM

- *Isıtıcı ve klimalar çalışırken mekan kapılarını kapalı tutalım.
- *Isıtıcılarda ve klimalarda "A" sınıfı enerji etiketli ürünleri tercih edelim
- *Yazın klima çalışırken camları kapalı tutalım ve güneş ışınlarının doğrudan içeri girmesini engelleyelim.

TELEVİZYONLAR EVİN ELEKTRİK TÜKETİMİNDE %10 PAYA SAHİPTİR.

Cihazların kumandadan kapatılması halinde,
"Stand-by" konumunda enerji
tüketmeye devam eder.

Cihazı kapatırken güç düğmesinden
kapatalım veya cihazın fişini çekerek
kapatalım.

Geceleri televizyon karşısında uyumayı seviyorsanız mutlaka otomatik kapama programlarını kullanınız.

Televizyon, radyo, muzik setlerinin ses düzeyinin düşük tutulması enerji tüketimini azaltır.

Kullanmadığımız zamanlarda bilgisayarımızı kapalı tutmalıyız. Bilgisayarlar için harcanan enerjinin büyük çoğunluğunun kullanılmadığı zamanlarda açık kalması sebebiyle olduğunu unutmamalıyız.

SU
TÜKETİMİ

Banyo yerine 5-6 dakika duş alarak su tüketimini %25 azaltabiliriz. Duş alarak 40-60 litre su tüketirken banyo yaparak 120-150 litre su harcarız.

Duş yerine banyo yapmak istiyorsak küvete koyacağımız su seviyesini 2-5cm azaltarak da banyo yapabiliriz.

Musluğu açmadan önce küvet drenini kapamayı unutmamalıyız.

Sebze ve meyveleri akar musluk yerine leğenin yarısına kadar su koyup yıkayabiliriz.

**SANİYEDE
BİR DAMLA
SU SIZDIRAN
MUSLUĞUNUZDAN
YILDA 3.500 LİTRE
SU BOŞA AKAR**

Düşük akımlı su başlıklarını kullanarak su tüketimini dakikada 10 litreden daha aşağı düşürebiliriz.

Böylece normal duş başlığına göre %30-40 su tasarrufu sağlamış oluruz.

Tuvalet rezervuarlarının su depolama kapasitelerini düşürerek su tüketimini %20'ye kadar azaltabiliriz.

SEBZE VE MEYVE
YIKADIĞINIZ SUYLA
ÇİÇEK SULAYABİLİR,
TEMİZLİK
YAPABİLİRSİNİZ.

*Otomobilinizi,
hortumla yıkamak
yerine silerek ya da
kova ve sünger
kullanarak
temizleyebilirsiniz.

*Evimizde Sensörlü Musluk Kullanalım
sensörlü musluklar sayesinde
ihtiyacımız kadar su harcarız bu
sayede su israfının önüne
geçmiş oluruz.

*Kapı önü, balkon, teras gibi
yerleri yıkarken, hortumla
su tutmak yerine kova ve
süpürge kullanalım

*Bahçe sulamak için,
buharlaştırmanın az olduğu
sabah ya da akşamüstü
saatlerini tercih edelim

ULAŞIM

Kısa mesafelere
araçla ulaşmak yerine
yürüyerek ulaşabilirsiniz

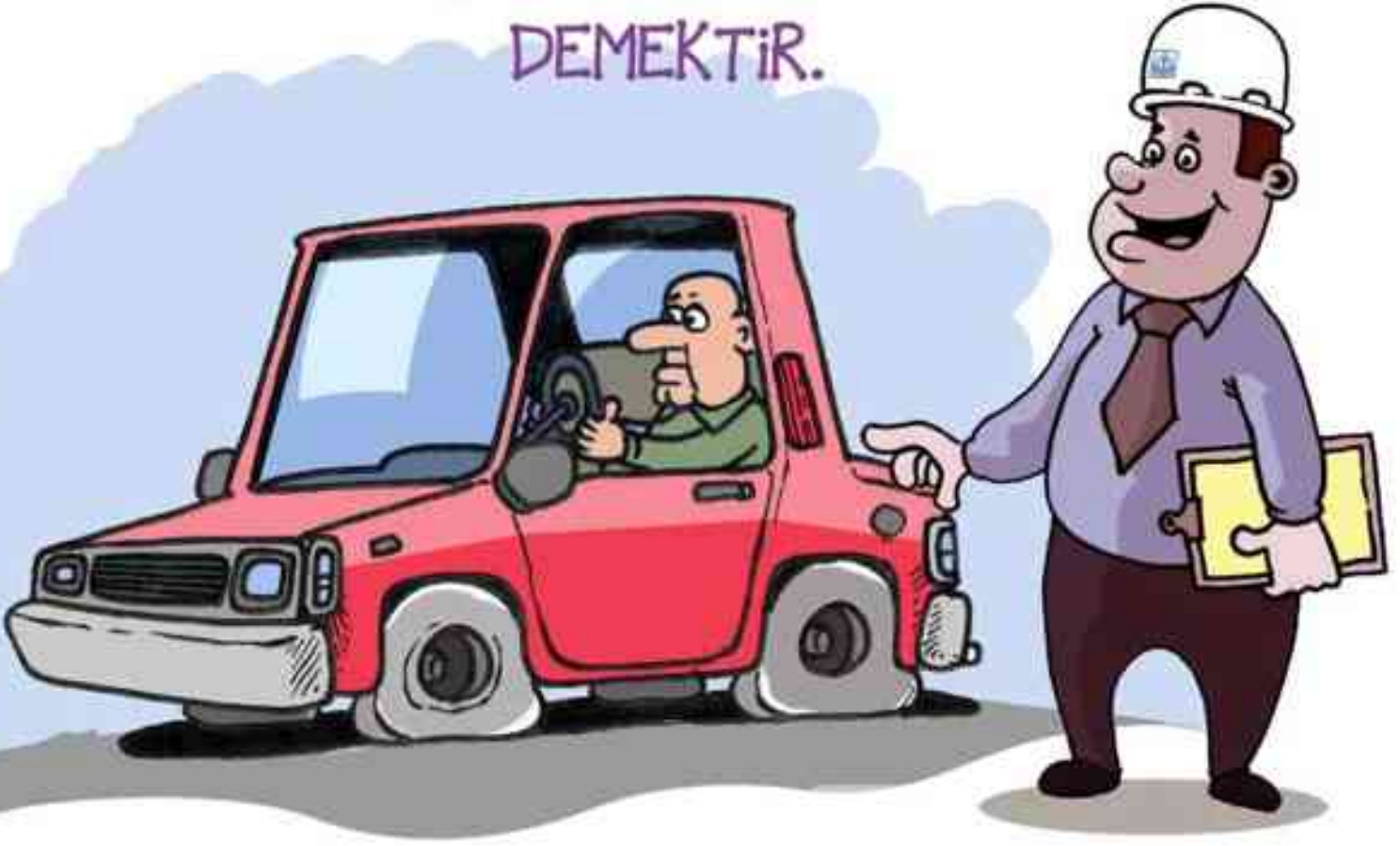

Bu sayede
araçımız daha az
yakıt tüketir ve
atmosferimizi daha
az kirletir. Ayrıca
aile ekonomisine
katkı sağlayacaktır.

ARAÇ KULLANIRKEN
GEREKsiz GAZA BASMAK
VE FREN YAPMAK $\frac{1}{5}$
DAHA ÇOK YAKIT TÜKETİMİ
DEMektİR.

*Lastiklerin hava basıncının düşük olması
daha fazla yakıt tüketimine sebep olmaktadır.
*Seyir halindeki araçlarımızın camlarını kapalı
tutalım aksi halde camları açık halde hareket
eden bir araç 100 km'de $\frac{1}{4}$ daha fazla
yakıt harcar.

Ulaşımaya ayrılan enerji miktarı dünya çapında ciddi boyuttadır. Ulaşımaya tüketilen enerji en önemli sera gazı emisyon kaynaklarındanadır. Bize düşen görev ise hem kendimizi hem de geleceğimizi düşünerek toplu taşımaya yönelmektir.

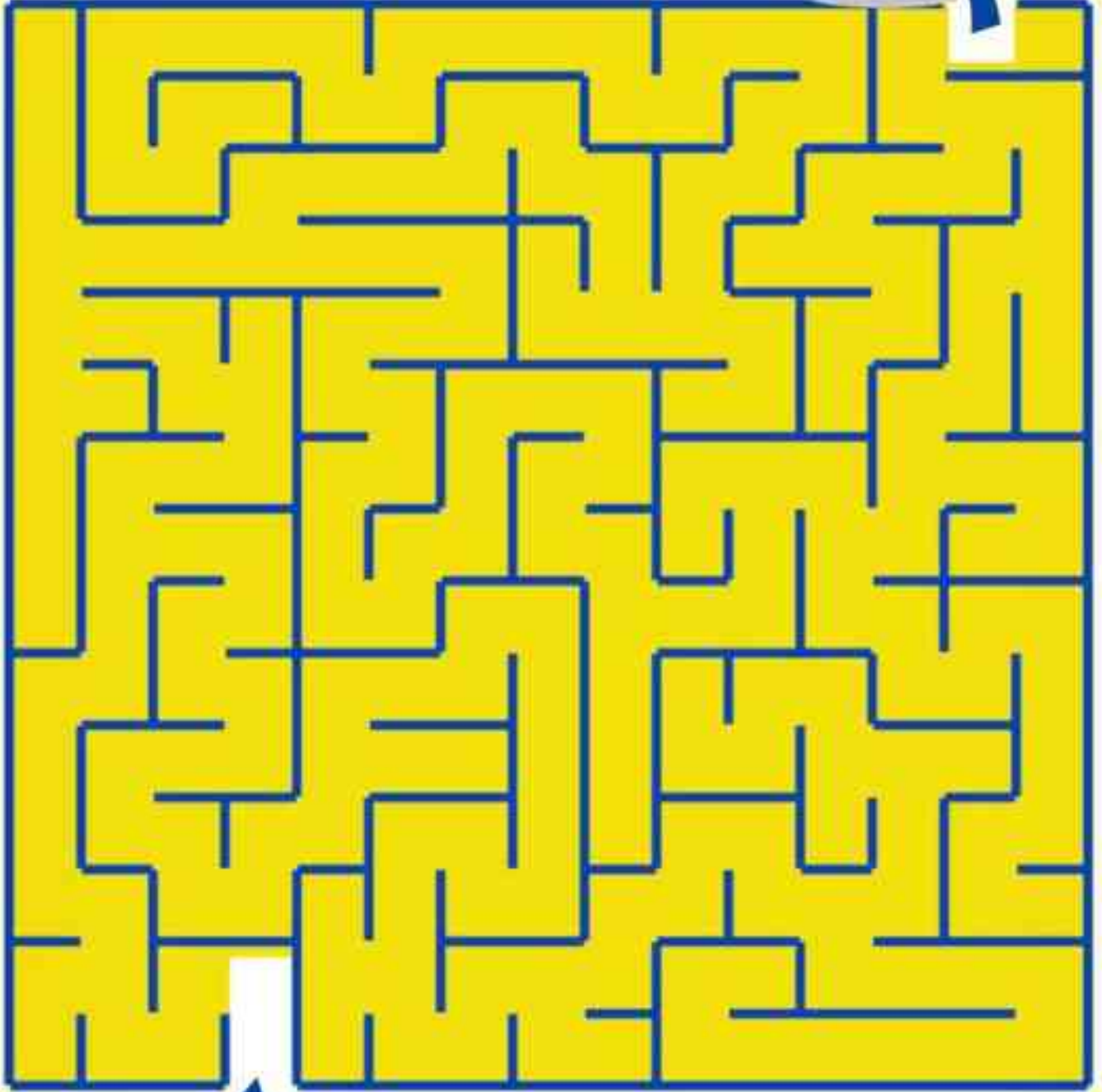
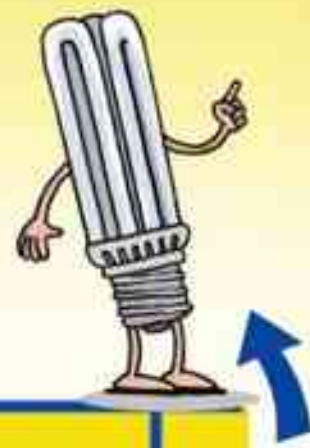

TASARRUF İÇİN,
TEMİZ BİR DÜNYA
İÇİN
TOPLU TAŞIMAYI
TERCİH EDELİM

BULMACA SAYFASI

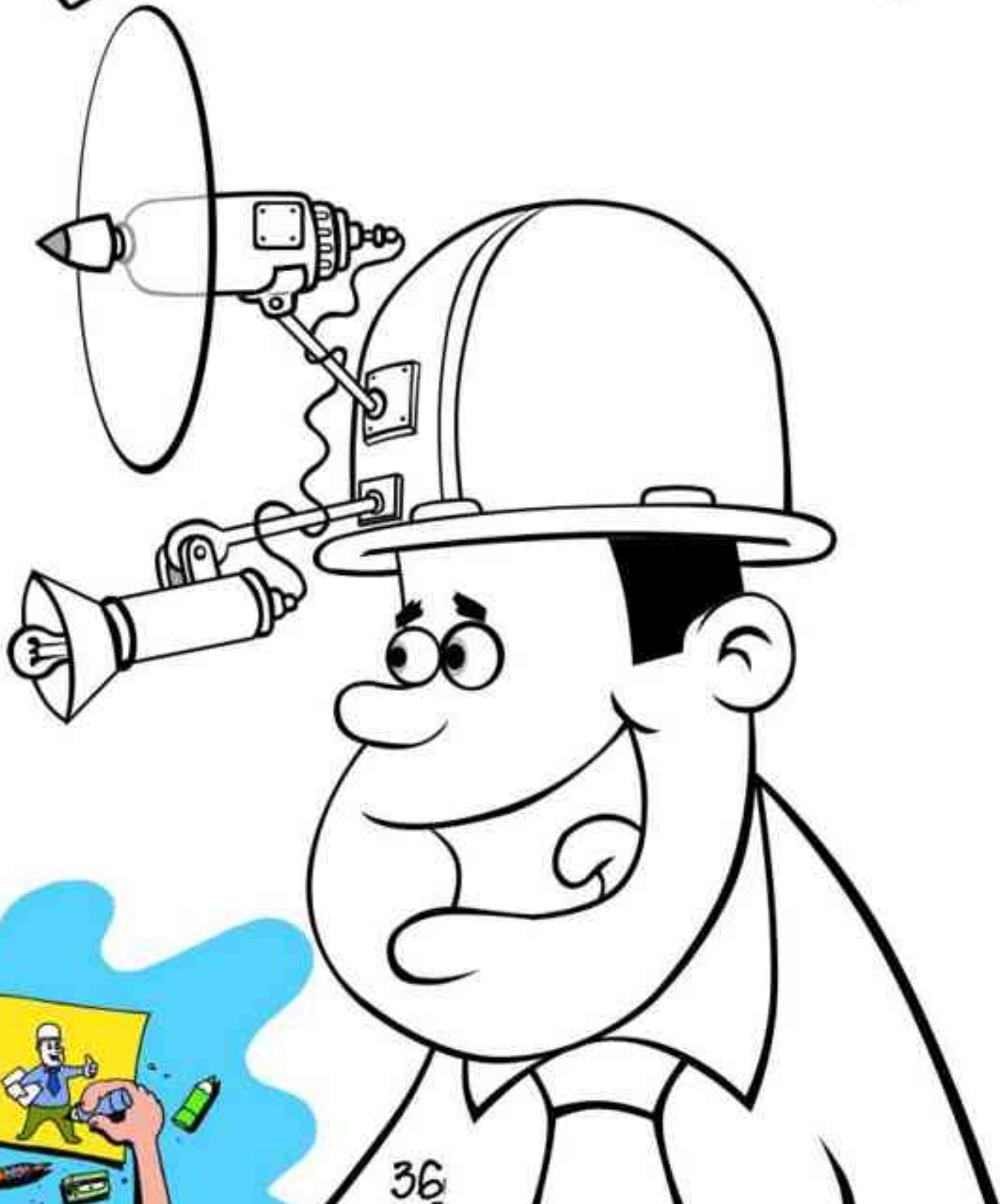

ÇOCUKLAR
KOMPAKT FLORESAN LAMBA
ALMAM İÇİN BANA
YOL GÖSTEREBİLİR MİSİNİZ ?

Boyama Sayfası

MÜHENDİS AMCA

NOTLAR

NOTLAR

SAMSUN

GÜNEŞİN DOĞDUĞU ŞEHİR

Samsun Valiliği Öncülüğünde

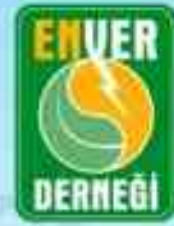
İl Millî Eğitim
İşbirliği İle

Samsun İl Özel
İdaresi

Samsun Ticaret
Ve Sanayi Odası

Enver Derneği
Samsun Şubesi

Destekleri İle